

צג. בהמה שנכנסה לגינה והשחיתה קב מפירותיה (פירות שאינם גמורים) – כיצד שמין את נזקה? ומה הדין באדם שהזיק? (נח):

לר' יוסי בר חנינא שמין אותו הקב לפי בית סאה, כמה הוא יפה עם הקב וכמה בלעדיו. ומחיר הבית סאה עצמו נקבע ע"י שומא בשישים כמותו. לר' ינאי – באותה דרך אך בחצי סאה ('תרכב') בשישים כמותו. לחזקיה – אותו קב שאכלה מוערך בשישים כמוהו. באדם המזיק נחלקו אמוראים אם השומא מתבצעת כבבהמה, או משערים את מה שהזיק בפני עצמו. (וי"א שלמסקנא רבא הודה לדברי אביי, שמשערים כבבהמה).

צד. כיצד שמין את הנזקים במינים הבאים:

א. שחת. ב. לולבי גפנים ויחורי תאנים. ג. סמדר. ד. בוסר. ה. כופרא. ו. דקל. ז. פירות גמורין המחוברין לאדמה. (נח:-נט)

א. לריה"ג – לפי המשווייר בגינה, היינו, דמי הערוגה בזמן הקציר. לחכמים – הפרש שבין דמי הקרקע עם שחת ובלעדיו. (ולפי חישוב ששים, כל חד כשיטתו).

ב. כהפרש דמי הקרקע שעם הלולבין ובלעדיהם. (ולא מפורש בגמ' אם ריה"ג פליג גם על זה).

ג. לר' יהושע – כענבים העומדות להבצר (ואגב הקרקע – תוס'). לחכמים – כמצבם עתה, אגב הקרקע.

ד-ה. לר' שמעון בן יהודה משום ר"ש, ורבי יהושע – כענבים העומדות להבצר. ולחכמים (וכן אמר שמואל ואליעזר זעירא) – אגב הקרקע, בשישים.

ו. למסקנא – דקל רגיל – אגב הקרקע, ודקל פרסי (שחשוב הוא מאד – רש"י) – נשום בפני עצמו.

ז. לרבי שמעון משלם כדמי פירות תלושין, כל שאינם צריכים לקרקע.

צה. ליבה וליבתה הרוח, ואין בליביו כדי להבעיר אלא בצירוף הרוח, ויצאה האש והזיקה – האם חייב לשלם? (ס).

בברייתא שנינו שפטור, והעמידה אביי כשלבה מצד אחד ולבתו הרוח לצד אחר. ורבא העמיד כשבאה רוח שאינה מצויה. ור' זירא – שלא ליבה בנפיחה ממש. אולם לדעת רב אשי לעולם הוי גמרא בנוקין ופטור.

צו. המדליק אש ברשותו ועברה גדר שהיא גבוהה ד' אמות והדליקה שדה קוצים והזיקה – האם חייב לשלם? (סא)

לתנא דמתניתין – פטור. ורב העמידה דוקא באש קולחת ולא בנכפפת, ולשמואל – בכל סוג אש. ודוקא כשיש בגדר ד' אמות משפת קוצים ולמעלה. ולר' שמעון – הכל לפי אומד הדליקה (דקאי נמי אגדר – ע' רמב"ם הל' נוקי ממון יד, ב).

צז. האם חייבין על נזקי אש בדברים טמונים, בדברים שדרכם להיות טמונים שם, ובדברים שאין דרכם בכך? (סא):

רבי יהודה מחייב לעולם על טמון, וחכמים פוטרים. ולדעת רב כהנא, מודים חכמים במדליק בתוך של חבירו, שחייב, ואפילו על דברים שאין דרכם להטמין שם. ולרבא – חכמים מודים רק במדליק בשל חברו ובכלים שדרכם להטמין שם.

צח. א. גדיש של חטין המחופה בשעורין – השורפו, כמה משלם, דמי חטים או דמי שעורים, ומה הדין בפשיעת השומר באותו אופן, כשלא שמר את הגדיש וניזוק, ומה הדין במזיק גדיש כזה בידיים?

ב. האם עשו 'תקנת נגזל' (שנשבע כמה נגזל ונוטל) בנוקי אש; במסור; באדם שהזיק ארגז שבתוכו חפצים? (סב).